



КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД СКОПЈЕ

КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА

**на Комерцијална банка АД Скопје
за периодот од 01.01. до 31.12.2023 година**

Скопје, февруари 2024 година

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
Комерцијална банка АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извршивме ревизија на придружната консолидирана годишна сметка на Комерцијална банка АД Скопје и нејзината подружница ("Групата") која се состои од консолидиран биланс на состојба на 31 декември 2023 година и консолидиран биланс на успех за годината што тогаш заврши.

Одговорност на раководството за консолидираната годишна сметка

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на оваа консолидирана годишна сметка во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија и барањата за презентација утврдени со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка за банки и други финансиски институции, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидираната годишна сметка која е ослободена од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за оваа консолидирана годишна сметка врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали консолидираната годишна сметка е ослободена од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираната годишна сметка. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираната годишна сметка, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидирана годишна сметка на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Групата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираната годишна сметка.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека придружната консолидирана годишна сметка, ја претставува објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Комерцијална банка АД Скопје и нејзината подружница на ден 31 декември 2023 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија и барањата за презентација утврдени со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка за банки и други финансиски институции.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје



Билјана Митревска
Овластен ревизор

Скопје, 21 февруари 2024 година

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБА

на ден 31.12.2023 година

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
	АКТИВА		
1.	Парични средства и парични еквиваленти	53.169.014.460	58.190.149.064
2.	Вложувања во должнички хартии од вредност кои може да се користат за рефинансирање во НБРСМ	8.763.157.497	5.644.940.419
2а.	Благајнички записи	2.731.250.009	2.514.378.832
2б.	Државни хартии од вредност	6.031.907.488	3.130.561.587
2в.	Исправка на вредноста	-	-
3.	Кредити на и побарувања од банки	584.518.817	2.981.364.499
3а.	Кредити	83.073.790	54.078.847
3б.	Депозити	494.221.562	2.927.586.221
3в.	Останати побарувања	7.294.075	-
3г.	Исправка на вредноста	70.610	300.569
4.	Кредити на и побарувања од други комитенти	59.856.353.603	60.206.811.355
4а.	Кредити	63.455.263.460	63.185.557.777
4б.	Останати побарувања	-	-
4в.	Исправка на вредноста	3.598.909.857	2.978.746.422
5.	Должнички хартии од вредност	21.038.035.725	26.729.257.762
5а.	Благајнички записи	-	-
5б.	Државни хартии од вредност	20.208.500.383	24.774.591.249
5в.	Останати должнички хартии од вредност	832.335.569	1.957.446.844
5г.	Исправка на вредноста	2.800.227	2.780.331
6.	Вложувања во сопственички инструменти	172.387.077	142.448.905
7.	Вложувања во придружени друштва	385.386.827	403.904.186
7а.	Вложувања во банки	-	-
7б.	Останати вложувања во придружени претпријатија	385.386.827	403.904.186

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
8.	Вложувања во подружници	-	-
8а.	Вложувања во банки	-	-
8б.	Останати вложувања во подружници	-	-
9.	Заеднички вложувања	-	-
9а.	Заеднички вложувања во банки	-	-
9б.	Останати заеднички вложувања	-	-
10.	Нематеријални средства	82.237.978	71.671.876
10а.	Основачки издатоци	-	-
10б.	Издатоци за истражување и развој	-	-
10в.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	25.115.318	13.919.019
10г.	Гудвил	-	-
10д.	Останати нематеријални средства	57.122.660	57.752.857
11.	Материјални средства	2.708.886.047	2.698.598.265
11а.	Земјиште	89.200.713	89.200.713
11б.	Недвижности и опрема	2.572.300.408	2.548.134.192
11в.	Останати материјални средства	47.384.926	61.263.360
12.	Останати средства / побарувања	2.751.096.195	4.827.964.399
12а.	Ограничени депозити	1.543.635.413	1.695.721.369
12б.	Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
12в.	Вградени деривати	-	-
12г.	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	5.452.604	5.452.604
12д.	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	15.976.064	1.962.657.683
12ѓ.	Заложени средства	-	-
12е.	Аванси за нематеријални средства	-	153.799
12ж.	Аванси за материјални средства	17.059.153	16.819.577
12з.	Побарувања за данок на добивка	983.519	890.536
12с.	Одложени даночни средства	-	-
12и.	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	354.937.418	364.135.295
12ј.	Останати побарувања	833.470.804	819.193.414
12к.	Исправка на вредноста	20.418.780	37.059.878
13.	Одложени приходи и однапред платени трошоци	1.538.673.633	1.784.226.594
14.	ВКУПНА АКТИВА	151.049.747.859	163.681.337.324

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
	ПАСИВА		
15.	ОБВРСКИ	135.377.189.949	145.578.978.683
16.	Обврски кон банки	958.516.740	1.397.918.962
16а.	Трансакциски сметки	260.357.642	133.841.435
16б.	Депозити	-	387.616.881
16в.	Ограничени депозити	-	-
16г.	Обврски по кредити	698.159.098	876.460.646
16д.	Останати обврски	-	-
17.	Обврски кон други комитенти	133.174.136.266	142.515.748.718
17а.	Трансакциски сметки	71.490.484.265	76.981.840.350
17б.	Депозити	57.940.920.409	61.311.251.752
17в.	Ограничени депозити	3.742.731.592	4.222.656.616
17г.	Обврски по кредити	-	-
17д.	Останати обврски	-	-
18.	Обврски по издадени должнички хартии од вредност	-	-
18а.	Издадени инструменти на пазарот на пари	-	-
18б.	Издадени сертификати за депозит	-	-
18в.	Издадени обврзници	-	-
18г.	Останати издадени должнички хартии од вредност	-	-
19.	Останати обврски	784.405.447	1.161.992.207
19а.	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
19б.	Вградени деривати	-	-
19в.	Обврски за тргување	-	599.223
19г.	Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
19д.	Обврски за данок на добивка	33.554.617	229.888.611
19ѓ.	Одложени даночни обврски	-	-
19е.	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
19ж.	Останати обврски	750.850.830	931.504.373
20.	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	13.251.344	13.648.864
21.	Резервирања за ризици и обврски	446.880.152	489.669.932
21а.	Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	414.289.728	451.304.319
21б.	Резервирања за пензии и за други користи на вработените	32.590.424	38.365.613
21в.	Останати резервирања	-	-
22.	Субординарни обврски	-	-

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
23.	КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	15.672.557.910	18.102.358.641
24.	Запишан капитал	2.279.067.000	2.279.067.000
25.	Премии од акции	771.526.243	771.526.243
26.	Откупени сопствени акции	-	-
27.	Резерви	9.898.860.356	10.748.513.687
27а.	Законска и статутарна резерва	455.813.400	455.813.400
27б.	Останати резерви	9.443.046.956	10.292.700.287
28.	Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	(16.967.094)	-
29.	Добивка за финансиската година	2.156.076.593	3.587.308.562
30.	Загуба за финансиската година	-	-
31.	Задржана добивка	536.267.091	685.153.737
32.	Пренесена загуба	-	-
33.	Малцинско учество	47.727.721	30.789.412
34.	ВКУПНА ПАСИВА	151.049.747.859	163.681.337.324
	ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА		
35.	Вонбилансна евиденција - актива	58.203.700.194	61.219.404.958
36.	Вонбилансна евиденција - пасива	58.203.700.194	61.219.404.958

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
во периодот од 01.01. до 31.12.2023 година

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
1.	Приходи од камата	3.416.766.599	5.772.135.962
2.	Расходи за камата	319.541.275	559.927.773
3.	Приходи од провизии и надомести	1.909.597.229	2.125.972.628
4.	Расходи за провизии и надомести	770.311.274	961.150.115
5.	Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	75.586.645	92.507.359
6.	Нето - добивка од трансакции со хартии од вредност	3.875.652	9.576.089
7.	Нето - загуба од трансакции со хартии од вредност	-	-
8.	Нето - добивка од курсни разлики	336.112.726	365.977.406
9.	Нето - загуба од курсни разлики	-	-
10.	Останати приходи од дејноста	913.160.252	271.664.386
11.	Трошоци за вработените	1.095.737.696	1.304.426.529
11а.	Плати	680.408.175	809.006.376
11б.	Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	328.238.359	385.763.313
11в.	Останати користи за вработените	87.091.162	109.656.840
12.	Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	217.244.152	235.938.030
13.	Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	9.733.785	6.768.706
14.	Исправка на вредност, посебна резерва и резервирања	991.135.482	776.725.396
14а.	Исправка на вредност на активните билансни побарувања	881.110.225	729.834.726
14б.	Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	112.915.407	37.056.691

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
14в.	Останати резервирања	(2.890.150)	9.833.979
15.	Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	-	-
16.	Останати расходи од дејноста	912.824.005	854.444.645
17.	Добивка од редовно работење	2.338.571.434	3.938.452,636
18.	Загуба од редовно работење	-	-
19.	Добивка од прекинато работење	-	-
20.	Загуба од прекинато работење	-	-
21.	Добивка пред оданочување	2.338.571.434	3.938.452.636
22.	Загуба пред оданочување	-	-
23.	Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	166.863.902	336.075.105
24.	Добивка за финансиската година	2.171.707.532	3.602.377.531
25.	Загуба за финансиската година	-	-
26.	Просечен број вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	938	941
27.	Број на месеци на работење	12	12

Додаток на билансот на успех за консолидирана Годишна сметка

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	И з н о с	
		Претходна година	Тековна година
1	2	3	4
1.	Добивка/Загуба за финансиската година	2.171.707.532	3.602.377.531
2.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното претпријатие	2.156.076.593	3.587.308.562
3.	Добивка која припаѓа на малцинското учество	15.630.939	15.068.969
4.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното претпријатие	-	-
5.	Загуба која се однесува на малцинското учество	-	-

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ
кон Консолидираниот Биланс на успех на
Комерцијална банка АД Скопје
за периодот од 01.01. - 31.12.2023 година

Консолидираната Годишната сметка е изработена во согласност со законската регулатива во Република Северна Македонија, подзаконската регулатива пропишана од страна на НБРСМ, како и во согласност со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка за банки и други финансиски институции.

Во пресметковниот период 01.01. до 31.12.2023 година, постигнат е следниот финансиски резултат:

	<i>(во илјади денари)</i>
1. Вкупно приходи	8.637.833
2. Вкупно расходи	4.699.381
3. Остварена брутодобивка	3.938,452
4. Данок од добивка	336.075
5. Нетодобивка	3.602.377

1. Приходи

Вкупните приходи во консолидираниот биланс на успех на крајот од 2023 година бележат зголемување од 29,8 % во однос на 2022 година (Табела 1).

Табела 1

(во 000 ден.)

О П И С	Извршување		Структура 31.12.2023	Индекс 3:2
	2022	2023		
1	2	3	4	5
1 Приходи од камата	3.416.767	5.772.137	66,8	168,9
2 Приходи од провизии и надомести	1.909.597	2.125.973	24,6	111,3
3 Приходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	75.587	92.507	1,1	122,4
4 Нетодобивка од трансакции со хартии од вредност	3.876	9.576	0,1	247,1
5 Нетодобивка од курсни разлики	336.112	365.977	4,2	108,9
6 Останати приходи од дејноста	913.160	271.663	3,2	29,7
ВКУПНО:	6.655.099	8.637.833	100,0	129,8

Во структурата на вкупните приходи, приходите од камати на дадени кредити и други пласмани учествуваат со 66,8 %. Вкупните приходи од камати се зголемени за 68,9 % во однос на 2022 година, и тоа како резултат на значително зголемување на приходите од камата за кредити и други пласмани кај банки, значително зголемување на приходите за камати и други пласмани кај нерезиденти, зголемување на приходите од камата за кредити и други пласмани кај држава за 78,4 %, зголемување на приходите од камата на дадени кредити на непрофитни институции кои им служат на домаќинствата за 32,5 %, зголемување на приходите од камата на дадени кредити на нефинансиски друштва за 31,9 %, зголемување на приходи од камата на дадени кредити на домаќинства за 21,1 %, како и зголемување на приходите од камата на дадени кредити на финансиски друштва за 0,5%. (Табела 2).

Табела 2

(во 000 ден.)

О П И С	Извршување		Структура 31.12.2023	Индекс 3:2
	2022	2023		
1	2	3	4	5
1 Камати на дадени кредити и др. пласмани на нефинансиски друштва	1.500.630	1.979.188	34,3	131,9
2 Камати на дадени кредити и други пласмани на држава	473.173	844.236	14,6	178,4
3 Камати на дадени кредити и други пласмани на непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	7.074	9.375	0,2	132,5
4 Камати на дадени кредити и други пласмани на банки	8.692	964.634	16,7	-
5 Камати на дадени кредити и други пласмани на останати финансиски друштва	226.679	227.735	3,9	100,5
6 Камати на дадени кредити и др. пласмани на домаќинства	991.298	1.200.328	20,8	121,1
7 Камати на дадени кредити и др. пласмани на нерезиденти	155.592	524.690	9,1	337,2
8 Исправка на вредност на приход од камата, на нето основа	(11.336)	(51.052)	0,9	450,4
9 Наплатени претходно отпишани камати	64.965	73.003	1,3	112,4
ВКУПНО:	3.416.767	5.772.137	100,0	168,9

Приходите од провизии и надомести во структурата на вкупните приходи учествуваат со 24,6 % и бележат зголемување од 11,3 % во однос на 2022 година, и тоа како резултат на зголемување на приходите од провизии и надомести од користење банкарски картички во земјата и во странство, зголемување на приходите од провизии и надомести по основ на вршење

на платен промет во земјата и во странство, зголемување на приходите од провизии и надомести по основ на издадени денарски гаранции, како и зголемување на приходите од провизии и надомести по основ на благајничко работење.

Приходите од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања во структурата на вкупните приходи учествуваат со 1,1 %. Истите, бележат зголемување од 22,4 % во однос на 2022 година и се однесуваат на учество на Банката во нето добивката на придруженото друштво КБ Прво пензиско друштво АД Скопје (92.507 илј.денари).

Во структурата на вкупните приходи, нето добивката од трансакции со хартии од вредност учествува со 0,1 % и истата бележи значително зголемување во однос на 2022 година.

Во структурата на вкупните приходи, нето добивката од курсни разлики учествува со 4,2 %, и во однос на 2022 година бележи зголемување од 8,9 %.

Останатите приходи од дејноста во структурата на вкупните приходи учествуваат со 3,2 % и бележат намалување за 70,3 % во однос на 2022 година, кое во најголем дел е резултат на намалени приходи по основ на капитална добивка остварена од продажба на преземен имот (недвижности и опрема) стекнат по основа на ненаплатени побарувања, како и по основ на намалени приходи по основ на наплатени претходно отпишани побарувања.

2. Р а с х о д и

Вкупните расходи во консолидираниот биланс на успех на крајот на 2023 година бележат зголемување од 8,9 % во однос на 2022 година (Табела 3)

Табела 3

Опис	Извршување		Структура 31.12.2023	Индекс 3:2
	2022	2023		
1	2	3	4	5
1 Расходи за камата	319.542	559.928	11,9	175,2
2 Расходи од провизии и надомести	770.311	961.150	20,5	124,8
3 Нето загуба од трансакции со хартии од вредност	-	-	-	-
4 Трошоци за вработените	1.095.737	1.304.427	27,8	119,0
5 Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	217.243	235.938	5,0	108,6
6 Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	9.734	6.769	0,1	69,5
7 Исправка на вредност, посебна резерва и резервирања	991.136	776.725	16,5	78,4
8 Расходи од вложувања во придружени друштва, подружници и заеднички вложувања	-	-	-	-
9 Останати расходи од дејноста	912.824	854.444	18,2	93,6
ВКУПНО	4.316.527	4.699.381	100,0	108,9

Во структурата на вкупните расходи, расходите за камата учествуваат со 11,9 % и бележат зголемување од 75,2 % во однос на 2022 година. Расходите се зголемени поради зголемување на пасивните каматни стапки генерално како резултат на зголемување на референтните каматни стапки и сигналите што ги праќа монетарната власт за сузбивање на инфлацијата.

Според секторската структура на расходите од камати се бележи значително зголемување на расходите по основ на камата од банки, зголемувања на расходите по основ на камата од држава и од нефинансиски друштва, зголемување на расходите по основ на камата од непрофитни институции кои им служат на домаќинствата за 113,0 %, зголемување на расходите по основ на камата од домаќинства за 87,9 %, како и зголемување на расходите по основ на камата од нерезиденти за 12,1 %.

Едновремено, се забележува и намалување на расходите по основ на камата од финансиски друштва за 59,3 % (Табела 4).

Табела 4

(во 000 ден.)

О П И С	Извршување		Структура 31.12.2023	Индекс 3:2
	2022	2023		
1	2	3	4	5
1 Расходи за камата на нефинансиски друштва	21.763	60.980	10,9	280,2
2 Расходи за камата на држава	105	465	0,1	442,9
3 Расходи за камата на непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	2.577	5.489	0,9	213,0
4 Расходи за камата на банки	666	4.928	0,9	-
5 Расходи за камата на останати финансиски друштва	26.603	10.815	1,9	40,7
6 Расходи за камата на домаќинства	233.466	438.741	78,4	187,9
7 Расходи за камата на нерезиденти	34.362	38.510	6,9	112,1
ВКУПНО:	319.542	559.928	100,0	175,2

Расходите од провизии и надомести во структурата на вкупните расходи учествуваат со 20,5 % и истите бележат зголемување во однос на 2022 година за 24,8 %.

Трошоците за вработени во структурата на вкупните расходи учествуваат со 27,8 %, и истите бележат зголемување во однос на 2022 година за 19,0 %.

Амортизацијата на нематеријални средства и материјални средства во структурата на вкупните расходи учествува со 5,0 % и бележи зголемување од 8,6 % во однос на 2022 година.

Трошоците за исправка на вредност на нематеријални и материјални средства, односно за исправка на вредност на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, во структурата на вкупните расходи учествуваат со 0,1 %, бележат намалување од 30,5 % во однос на 2022 година и се однесуваат на извршено редовно последователно оштетување на преземиот имот, согласно одлука од НБРСМ.

Трошоците за исправка на вредност, посебна резерва и резервирања, односно загуба поради оштетување на активните билансни побарувања (кредити и пласмани, камати, надомести, други побарувања и хартии од вредност), посебната резерва за вонбилансната кредитна изложеност и останатите резервирања, бележат намалување од 21,6 % во однос на 2022 година и во структурата на вкупните расходи учествуваат со 16,5 %.

Останатите расходи од дејноста во структурата на вкупните расходи учествуваат со 18,2 % и бележат намалување од 6,4 % во однос на 2022 година.

Во 2023 година Групата оствари брутодобивка прикажана во консолидираниот биланс на успех од 3.938.452 илј. денари, односно нето добивка од 3.602.377 илј. денари.

**НАДЗОРЕН ОДБОР
НА БАНКАТА**